

Główne tendencje bezrobocia obserwowane w województwie śląskim w latach 2009-2010

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2009 r.	2010 r.	
Stopa bezrobocia rejestrowanego	9,4%	9,9%	<p>Według stanu na 31 grudnia 2010 r. wysokość stopy bezrobocia na Śląsku wynosiła 9,9% (kraj 12,3%). W ciągu roku wysokość stopy bezrobocia wzrosła w województwie o 0,5 pkt. proc., w kraju o 0,2 pkt. proc. (31.12.2009 r. województwo 9,4%, kraj 12,1%). Bez względu na rok sprawozdawczy stopa bezrobocia w województwie śląskim jest znacznie niższa od ogólnopolskiej. Utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie. Najlepiej jest w Katowicach, gdzie w końcu grudnia 2010 r. wysokość stopy bezrobocia wynosiła 3,8% (grudzień 2009 r. – 3,3%). Na przeciwległej pozycji lokuje się powiat myszkowski, gdzie wysokość tego wskaźnika osiąga wartość 18,2% (grudzień 2009 r. – 18,5%). Jak widać, powiat o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu ub. roku różnica 14,4 pkt. proc.</p> <p>Jeżeli chodzi o podregiony, to w końcu grudnia 2010 r. najlepiej było w tyskim (6,0%) i katowickim (6,7%); potem kolejno w podregionie : gliwickim i rybnickim (9,2%), bielskim (9,3%), sosnowieckim (13,4%), częstochowskim (13,6%). Najwyższą stopę zanotowano w podregionie bytomskim (14,0%).</p>
Liczba bezrobotnych ogółem	168 425 osób	181 198 osób	<p>W ciągu roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła o 12,8 tys. osób (tj. o 7,6%). W grudniu 2009 roku, bezrobocie w ujęciu rocznym wzrosło o 45,7 tys. osób (tj. o 13,7%). W stosunku do lat 2008 – 2009, obserwowano malejącą dynamikę wzrostu bezrobocia. W tym samym czasie ogólnopolska dynamika przyrostu liczby zaewidencjonowanych była niższa, tj. 3,3% (31.12.2009 r. – 1 893,1 tys. bezrobotnych, 31.12.2010 r. - 1 954,7 tys.).</p> <p>Według stanu na 31.12.2010 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności tj. w: Częstochowie (13,2 tys. osób), Sosnowcu (10,6 tys. osób) i Bytomiu (9,9 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko – lędzińskim (1,3 tys. osób), rybnickim (1,9 tys. osób) oraz w Żorach (2,1 tys. osób).</p> <p>Zauważalną tendencją bezrobocia jest jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.</p>
Bezrobotne kobiety	89 903 osoby 53,4% ogółu	98 169 osób 54,2% ogółu	<p>W końcu 2010 r. wśród zarejestrowanych 54,2% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań wzrósł o 0,8 pkt. proc., zaś liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 8,3 tys., w zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych wzrosła o 4,5 tys. osób (31.12.2009 r. – 78 522, 31.12.2010 r. – 83 029).</p> <p>Nadal trudna sytuacja kobiet ma miejsce w Jastrzębiu Zdroju (gdzie kobiety to 63,3% wśród ogółu bezrobotnych), Żorach (63,2%), Rybniku (61,7%), Mysłowicach, powiecie wodzisławskim oraz rybnickim (60,4%).</p> <p>Odsetek bezrobotnych kobiet jest najniższy w powiatach północnej części regionu: częstochowskim (46,4%), kłobuckim (46,8%), Częstochowie (48,1%), myszkowskim (49,9%) oraz zawierciańskim (50,3%).</p>
Bezrobotni zamieszkali na wsi	35 015 osób	38 342 osoby	<p>Na silnie zurbanizowanym Śląsku zdecydowana większość bezrobotnych (78,8%) zamieszkuje miasta. W końcu grudnia 2010 r. na terenach wiejskich mieszkało 21,2% ogółu zarejestrowanych, tj. 38,3 tys. osób. Dla danych ogólnopolskich wskaźnik ten jest wyższy (43,0%). W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej wzrosła o 3,3 tys. osób. W tym samym czasie liczba bezrobotnych mieszkańców miast zwiększyła się o 9,4 tys., co oznacza wzrost o 7,1%.</p> <p>Problem bezrobocia agrarnego niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2010 roku zarejestrowanych było 12,8 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie. W podregionie częstochowskim było 11,2 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 38,5% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie. Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to zaledwie 7,3% ogółu. W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem bezrobocia agrarnego nie występuje.</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2009 r.	2010 r.	
Bezrobotni z prawem do zasiłku	31 235 osób	27 762 osoby	<p>Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych. W końcu grudnia 2010 r. prawo do tego świadczenia posiadało 27,8 tys. osób, tj. 15,3% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców spadła o 3,5 tys. osób. Spadł również procentowy udział pobierających zasiłek wśród ogółu bezrobotnych (31.12.2009 r. – 31,2 tys., tj. 18,5% ogółu). Sytuacja powiatów i podregionów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2010 r. w powiecie myszkowskim (23,3%) zarejestrowanych posiadała uprawnienia do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, Tychach (22,0%), powiecie bieruńsko-lędzkim (20,6%). Odwrotna sytuacja wystąpiła w Jastrzębiu Zdroju (9,1%), Bytomiu (10,5%), Piekarach Śląskich i Zabrze (10,7%), gdzie prawo do tego świadczenia miał co dziesiąty bezrobotny.</p> <p>Zasiłek dla bezrobotnych pobierał co piąty zarejestrowany w podregionie tyskim (20,2%). W podregionach gliwickim i bytomskim udział zasiłkobiorców był najniższy (11,6%) i (12,2%).</p> <p>Według stanu na 1 stycznia 2011 r. wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 3 miesięcy to 742,10 zł., natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku to 582,70 zł.</p>
Bezrobotni poprzednio pracujący	134 202 osoby	145 392 osoby	<p>Większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2010 r. – 145,4 tys., tj. 80,2% ogółu). Pozostali – 35,8 tys. tj. 19,8% ogółu nie posiada doświadczeń zawodowych.</p> <p>W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 11,2 tys., wzrósł również ich procentowy udział wśród ogółu o 0,5 pkt. proc. (31.12. 2009 r. – 79,7%). Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; budownictwo.</p>
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7 241 osób	6 517 osób	<p>W końcu 2010 r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy liczyła 6,5 tys. osób, co stanowiło 4,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących. W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 724 osoby (31.12.2009 r. – 7,2 tys. osób, tj. 5,4% ogółu poprzednio pracujących). W końcu 2010 r. najgorszą sytuację obserwowano w powiecie myszkowskim, gdzie 17,5% bezrobotnych poprzednio pracujących było osobami zwolnionymi z przyczyn zakładu pracy.</p>
Długotrwale bezrobotni	57 714 osób	72 162 osoby	<p>Do grupy bezrobotnych długotrwale zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 14,4 tys. osób, do poziomu 72,2 tys. W ciągu roku udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych wzrósł o 5,5 pkt. proc., z 34,3% w grudniu 2009 r. do 39,8% w końcu 2010 r.</p> <p>Wśród długotrwale bezrobotnych dominują kobiety (57,5% w końcu grudnia 2010 r., wobec 60,9% w grudniu 2009 r.).</p> <p>Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2010 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Częstochowie (6,2 tys.), w Bytomiu (5,1 tys.) oraz w Sosnowcu (4,3 tys.).</p>
Bezrobotni poniżej 25 roku życia	35 195 osób	35 895 osób	<p>W końcu grudnia 2010 r. bez pracy pozostawało 35,9 tys. bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Na przestrzeni roku liczba najmłodszych bezrobotnych wzrosła o 700 osób, tj. o 2,0%. Według stanu na 31.12.2010 r. bezrobotna młodzież to 19,8% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej ten udział był wyższy – 20,9%.</p> <p>Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 56,6% tej subpopulacji (20 302 osoby). Zanotowano spadek udziału mężczyzn w tej kategorii wiekowej bezrobotnych o 1,5 pkt. procentowego; (31.12.2010 – 15 593 tj. 43,4%, 31.12.2009 r. - 15 813 tj. 44,9%).</p> <p>Natężenie bezrobocia młodzieży w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2010 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w powiatach: rybnickim (30,7%), wodzisławskim (29,2%), pszczyńskim (27,5%) oraz w mieście : Jastrzębie Zdrój (27,7%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (11,7%),</p>

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2009 r.	2010 r.	
			Bielsku– Białej (13,3%) oraz Sosnowcu (14,7%). Podjęcie pracy w czasie lub po ukończeniu edukacji stanowi pierwszy, znaczący krok w życiu zawodowym w życiu młodego człowieka. Czas poszukiwania pracy wpływa na szanse bezrobotnych na szybko zmieniającym się rynku pracy. W grupie bezrobotnej młodzieży przeważają osoby pozostające bez pracy w okresie od 1-3 miesięcy (33,8%) oraz 3-6 miesięcy (25,3%). Jeśli chodzi o grupę osób chronicznie bezrobotnych (pozostających bez pracy nieprzerwanie ponad 24 miesiące), to ich udział w strukturze bezrobotnej młodzieży jest bardzo niski i wynosi niespełna 2%.
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	37 589 osób	41 526 osób	W końcu grudnia 2010 r. zarejestrowanych było 41,5 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych wynosił 22,9%. W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2009 r. liczba bezrobotnych tej kategorii wzrosła o 3,9 tys. osób. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii zarejestrowanych, gdzie notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 44,0%. W końcu 2010 r. problem braku pracy w grupie 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili blisko jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (30,3%), Dąbrowa Górnicza (28,8%), Bielsko-Biała (28,4%), Sosnowiec (27,7%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w powiatach podregionu rybnickiego : Jastrzębie Zdrój (13,5%), wodzisławski (16,0%) oraz rybnicki (16,6%). Możliwości zatrudnieniowe bezrobotnych powyżej 50 roku życia ogranicza niski poziom wykształcenia. W tej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy aż 36,1% posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej, 34,4% - zasadnicze zawodowe, 19,6% - policealne i średnie zawodowe, a tylko co dziesiąty średnie ogólnokształcące oraz wyższe tj. (5,6% i 4,3%). Drugą barierą utrudniającą sukces na rynku pracy jest długoterminowe bezrobocie. Wśród bezrobotnych z grupy 50+ blisko jedna trzecia pozostaje bez zatrudnienia nieprzerwanie przez ponad 12 miesięcy (34,5%).
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	44 900 osób	47 059 osób	Według stanu na 31.12.2010 r. 26,0%, tj. 47,1 tys. osób zaliczało się do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznacza to bezrobotnego nie posiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej. W ciągu roku liczba zarejestrowanych bez kwalifikacji zawodowych wzrosła o 2,2 tys. osób, natomiast udział obniżył się o 0,7 pkt proc.).
Bezrobotni niepełnosprawni	10 386 osób	11 064 osoby	W końcu grudnia 2010 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 11,1 tys. i przez okres roku zwiększyła się o 678 osób (tj. o 6,5%). Nieznacznie spadł udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu, z 6,2% w grudniu 2009 r. do 6,1% w grudniu 2010 r. Według stanu na 31.12.2010 r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w : Częstochowie (1,3 tys. osób), Bielsku – Białej (679 osób) oraz Sosnowcu (549 osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: lublinieckim (75 osób), bieruńsko-lęczyńskim (92 osoby) oraz w rybnickim (98 osób). Kobiety nieznacznie przeważają wśród bezrobotnych niepełnosprawnych. Według stanu na 31.12.2010 r. ich udział wynosił 50,4%, rok wcześniej – 51,3%.
Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od zakończenia nauki (absolwenci)	10 735 osób	10 831 osób	Bezrobotni absolwenci to według stanu na koniec grudnia ub. roku 6,0% ogółu zarejestrowanych (31.12.2010 r. – 10 831 osób). Wśród bezrobotnych absolwentów zdecydowanie dominowały kobiety (58,3%). Na przestrzeni roku zbiorowość tej kategorii powiększyła się nieznacznie – o 96 osób, tj. wzrost o 0,9%. Według stanu na 31.12.2010 r. najwięcej absolwentów zarejestrowanych było w : Częstochowie (550 osób), oraz powiatach : cieszyńskim (540 osób) i żywieckim (513 osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w mieście Świętochłowice (98 osób), oraz w gliwickim (103 osoby). Wśród bezrobotnych absolwentów osoby z wyższym wykształceniem to 37,2%.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia		Opis zmian
	2009 r.	2010 r.	
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	18 126 osób	20 778 osób	Według stanu na koniec grudnia 2010 r. bezrobotni w wyższym wykształceniu (20,8 tys. osób) stanowili 11,5% ogółu zarejestrowanych. W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (13,6 tys., tj. 65,4%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 2,7 tys. osób, wzrósł również udział wśród ogółu bezrobotnych (o 0,7 punktu procentowego). Atutem osób z wyższym wykształceniem jest relatywnie krótki czas pozostawania bez pracy; tylko 18,5% z nich pozostaje w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy.
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	39 418 osób	41 781 osób	Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 23,1% ogółu zarejestrowanych (31.12.2010 r. – 41 781). Rok wcześniej analogiczny udział wynosił 23,4%. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 2,4 tys. osób.
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	16 078 osób	17 205 osób	Według stanu na 31 grudnia 2010 r. bez pracy pozostawało 17,2 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 70,8% to kobiety. W porównaniu z analogicznym okresem 2009 roku udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wśród ogółu bezrobotnych pozostał na takim samym poziomie – 9,5%.
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	47 578 osób	50 889 osób	W końcu grudnia 2010 roku liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 50,9 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem w 2009 roku obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 3,3 tys. osób.
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	47 225 osób	50 545 osób	Niezmiennie blisko jedną trzecią zarejestrowanych stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (31.12.2009 r. – 28,0%, 31.12.2010 r. – 27,9%).
Liczba zarejestrowanych (napływ) - dane za rok	339 875 osób	333 741 osób	Na przestrzeni 2010 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 333,7 tys. osób tj. o 6,1 tys. mniej niż rok wcześniej. W ujęciu rocznym najwięcej rejestracji było w miesiącu wrześniu (33 134), natomiast najmniej w miesiącu maju (22 693). Wśród włączanych do ewidencji bezrobotnych dominowały kobiety (według stanu na 31.12.2010 r. było to 50,3%; 31.12.2009 r. – 50,1%).
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) - dane za cały rok	294 198 osób	320 968 osób	Liczba wyłączonych w ciągu roku 2010 wyniosła 321,0 tys. osób i była o 26,8 tys. większa niż rok wcześniej. Wśród wyłączonych z ewidencji dominowały kobiety (według stanu na 31.12.2010 r. było to 52,1%; 31.12.2009 r. – 52,7%). W 2010 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 114 903 osoby (tj. 35,8% „odpływu”). W 2009 r. analogicznie 110 118 osób (37,4%). W całym 2010 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyłączono 117,2 tys. osób (w 2009 r.: 101,8 tys.). Na przestrzeni roku korzystną tendencją był wzrost liczby bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu otrzymania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, dotacje te otrzymało 7 896 bezrobotnych (w 2009 r. – 6 624 osoby).
Oferty pracy /Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w ciągu roku	106 257 ofert	115 238 ofert	W 2010 r. do urzędów pracy zgłoszono 115,2 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (od stycznia 2010 roku oferty pracy to wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej), tj. o 8,5% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (31.12.2009 r. – 106,3 tys. ofert zatrudnienia). Blisko jedna trzecia propozycji to subsydiowane miejsca aktywizacji zawodowej – 28,9%.
Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy	12 559 osób	6 475 osób	W 2010 r. w województwie śląskim planowano objąć zwolnieniami z przyczyn zakładu pracy 6 475 osób, tj. o 6,1 tys. osób mniej niż w 2009 r.
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń	9 463 osoby	2 675 osób	W 2010 r. w Śląsku zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy, na podstawie wcześniejszych zgłoszeń, objętych zostało 2 675 osób. W 2010 r. liczba zwolnionych z tzw. zwolnień grupowych była o 6,8 tys. mniejsza (2009 r. - 9 463 osoby).